

טבת אהבה

לימוד סדנאי לצוותי מורים במעגל השנה מבית "לב לדעת"

רקע:

חודש טבת הוא חודש בו אנו מציינים את תחילת המצור על ירושלים, מצור שסופו בחורבן בית המקדש, וכן את יום הקדיש הכללי לנרצחי השואה. אירועים אלו מציפים את היחס שבין השבר לשלם, בין הכאב לנחמה, בין הדין לאהבה. בעקבות השיר 'רצוף אהבה' של ישי ריבו, נדון במורכבות זו כפי שהיא באה לידי ביטוי גם בקשר שבין מורה לתלמיד.

למנחה: מומלץ לסדר מבעוד מועד את החדר באופן נעים, כדאי מאד לשבת במעגל. כמו כן יש לצלם למשתתפים את מילות השיר והמקור וכן לדאוג לאמצעי להשמעת השיר.

א. פתיחה:

נבקש מהמשתתפים לשתף ברגע אחד שהם חוו השבוע, וחימם להם את הלב.

ב. האזנה לשיר:

נשמיע את שירו של ישי ריבו "רצוף אהבה".
לפני ההשמעה נחלק למורים את מילות השיר.

רצוף אהבה / ישי ריבו

חושך שבטו מבלי לחשך את אהבתו,
מושיט את שרביטו לכל הפושט ידו,
עין לא מעלים מעל צאן מרעיתו,
גם כשאנו שברי כלים עודנו כלי חמדתו

תוכו רצוף אהבה
ביתו צפוף לרוחה
ממציא לנו מחילה
לא רק בשעת הנעילה
לך דומיה תהלה

ידיו רב לו ואין ראשית לראשיתו
גם השירה כחול הים היא רק מקצת שבחו
לפנים משורת הדין מנהיג את עולמו
ומלפני המלאכים דורש בשלום עמו

עתיד הוא לתת פאר תחת אפר
שמן ששון תחת אכל
מעטה תהלה תחת רוח כהה

© כל הזכויות שמורות למחבר ולאקו"ם

ג. עיון משותף בשיר:

השיר 'רצוף אהבה' עוסק בהנהגת ה' בעולם ובמיוחד ביחסו כלפי עם ישראל, יחס שהוא 'רצוף אהבה', גם בעיתות של משבר וריחוק. השיר מלא ברמיזות לפסוקים ומדרשים שלעומקם נרד בהמשך. הבית האחרון בשיר הוא ציטוט מנבואת הנחמה בישעיהו סא, פסוק ג':

"לשום לאבלי ציון, לתת להם פאר תחת אפר שמן ששון תחת אבל--מעטה תהלה, תחת רוח כהה;
וקרא להם אילי הצדק, מטע ה' להתפאר"

נבקש מהמשתתפים לעיין במילות השיר ולשתף בביטוי אחד מהשיר שמעורר אותם, מאיר בהם זיכרון, חוויה או מחשבה חדשה. חשוב בשלב זה לא לאפשר תגובות לדוברים ופתיחה של דיונים צדדיים אלא לתת מקום לכל אחד מהמשתתפים שיהיה מעוניין בכך, לשתף בביטוי מסוים אחד מתוך השיר שהוא רוצה לומר עליו דבר מה.

ד. דיון:

מתוך העיון בשיר נצא להתבוננות בבית הספר. מכיוון שהשיר עוסק בהנהגת ה' את עם ישראל, ניתן להשליך ממנו על עולם החינוך. נתחלק לזוגות, נחלק לכל זוג את מילות השיר יחד עם מקורות הרמוזים בשיר. כל זוג יתבקש לעיין יחד בדף, ולחלץ מתוך השיר והמובאות, עקרונות חינוכיים המופיעים בו ורלוונטיים לעולם בית הספר (למשל ביחס הכללי לתלמידים, ביחס להערכה בבית הספר, ביחס לתלמידים שמפריעים וכדומה) ולנסח אותם במילותיו. נתכנס במעגל ונשמע את העקרונות השונים שנוסחו בזוגות.

ה. יצירה:

בעקבות הביטוי "לתת פאר תחת אפר" נבקש מהמשתתפים לחשוב על משאלה שהם נושאים, במבנה זו: לתת _____ תחת _____. לאחר ניסוח המשפט ננחה את המשתתפים לרשום אותו בראש דף לבן, ולצייר או לבטא באופן גרפי את השינוי מהמצב הקיים למצב שאליו הם מתפללים.

ו. אסיף:

נזמין את המשתתפים לשתף ביצירותיהם במעגל, וניפרד מתוך השיתוף.

רצוף אהבה / ישי ריבו

חושך שבטו מבלי לחשך את אהבתו,
מושיט את שרביטו לכל הפושט ידו,
עין לא מעלים מעל צאן מרעיתו,
גם כשאנו שברי כלים עודנו כלי חמדתו

תוכו רצוף אהבה
ביתו צפוף לרוחה
ממציא לנו מחילה
לא רק בשעת הנעילה
לך דומיה תהלה

ידיו רב לו ואין ראשית לראשיתו
גם השירה כחול הים היא רק מקצת שבחו
לפנים משורת הדין מנהיג את עולמו
ומלפני המלאכים דורש בשלום עמו
עתיד הוא לתת פאר תחת אפר
שמן ששון תחת אבל
מעטה תהלה תחת רוח כהה

© כל הזכויות שמורות למחבר ולאקו"ם

"לשום לאבלי ציון, לתת להם פאר תחת אפר שמן ששון תחת אבל--מעטה תהלה, תחת רוח כהה;
וקרא להם אילי הצדק, מטע ה' להתפאר"

